

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-160/17

**Raoul Thybaut și alții
împotriva
Région wallonne**

[cerere de decizie preliminară formulată de Conseil d'État (Belgia)]

„Trimitere preliminară – Mediu – Directiva 2001/42/CE – Articolul 2 litera (a) – Noțiunea «planuri și programe» – Articolul 3 – Evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului – Perimetru de consolidare urbană – Posibilitatea de a deroga de la normele de urbanism – Modificarea «planurilor și programelor»”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a doua) din 7 iunie 2018

Mediu — Evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului — Directiva 2001/42 — Plan și program — Noțiune — Perimetru de consolidare urbană adoptat printr-un decret prin care se determină o zonă geografică pentru un proiect de urbanism și care permite derogări de la anumite norme de urbanism — Includere

[Directiva 2001/42 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 2 lit. (a) și art. 3 alin. (1) și (2) lit. (a)]

Articolul 2 litera (a), articolul 3 alineatul (1) și articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului trebuie interpretate în sensul că un decret prin care se adoptă un perimetru de consolidare urbană, care are ca unic obiect stabilirea unei zone geografice în interiorul căreia se va putea realiza un proiect de urbanism care să urmărească recalificarea și dezvoltarea unor funcții urbane și care necesită crearea, modificarea, extinderea, eliminarea sau ridicarea la nivel a rețelei stradale și a spațiilor publice, în vederea realizării căruia se va putea deroga de la anumite norme de urbanism, intră, ca urmare a acestei posibilități de derogare, în sfera noțiunii „planuri și programe”, putând avea efecte semnificative asupra mediului, în sensul acestei directive, care necesită o evaluare ecologică.

În primul rând, articolul 2 litera (a) din Directiva EES definește „planurile și programele” pe care le vizează ca fiind acelea care îndeplinesc două condiții cumulative, și anume, pe de o parte, ca acestea să fi fost elaborate și/sau adoptate de o autoritate la nivel național, regional sau local sau elaborate de o autoritate în vederea adoptării, printr-o procedură legislativă, de către parlament sau guvern și, pe de altă parte, să fie impuse prin acte cu putere de lege sau prin acte administrative.

În al doilea rând, trebuie arătat că, în temeiul articolului 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva EES, sunt supuse unei evaluări ecologice sistematice planurile și programele care, pe de o parte, sunt elaborate pentru anumite sectoare și care, pe de altă parte, definesc cadrul în care punerea în aplicare a

proiectelor enumerate în anexele I și II la Directiva EEM va putea fi autorizată în viitor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iunie 2010, *Terre wallonne și Inter-Environnement Wallonie*, C-105/09 și C-110/09, EU:C:2010:355, punctul 43).

În ceea ce privește prima dintre aceste condiții, din modul de redactare a articolului 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva EES rezultă că această dispoziție vizează în special sectorul de „planificare urbană și rurală sau utilizarea terenului”.

În ceea ce privește aspectul dacă un act precum actul atacat definește cadrul în care punerea în aplicare a unor proiecte va putea fi autorizată în viitor, trebuie amintit că Curtea a statuat deja că noțiunea „planuri și programe” se referă la orice act care stabilește, prin definirea normelor și a procedurilor de control aplicabile sectorului în cauză, un ansamblu semnificativ de criterii și de modalități pentru autorizarea și pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multor proiecte care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului (Hotărârea din 27 octombrie 2016, *D’Oultremont și alții*, C-290/15, EU:C:2016:816, punctul 49, precum și jurisprudența citată).

În această privință, noțiunea „ansamblu semnificativ de criterii și de modalități” trebuie înțeleasă în mod calitativ, iar nu cantitativ. Astfel, trebuie evitate posibilele strategii de eludare a obligațiilor prevăzute de Directiva EES care se pot materializa printr-o fragmentare a măsurilor, reducând astfel efectul util al acestei directive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, *D’Oultremont și alții*, C-290/15, EU:C:2016:816, punctul 48, precum și jurisprudența citată).

În consecință, deși un asemenea act nu cuprinde și nu poate cuprinde norme pozitive, posibilitatea pe care o instituie de a permite obținerea cu mai multă ușurință de derogări de la normele de urbanism în vigoare modifică cadrul juridic și are drept efect introducerea PCU în discuție în litigiul principal în domeniul de aplicare al articolului 2 litera (a) și al articolului 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva EES.

(a se vedea punctele 42, 46, 47, 54, 55, 58 și 67 și dispozitivul)